

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2015 - 8959

Doknr.
307387

Dato
22-01-2015

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har den 17. november 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 49 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som blev besvaret foreløbigt den 16. december 2015, og som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Torp (SF).

Spørgsmål nr. 49:

"Vil ministeren oplyse, hvilke europæiske lande, der har indført 16 års valgret ved offentlige valg og hvilke erfaringer, der er gjort i den forbindelse fsva. at øge unges deltagelse i demokratiet?"

Svar:

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Social- og Indenrigsministeriet via Udenrigsministeriet indhentet bidrag fra de danske ambassader i de europæiske lande (EU-landene samt Norge og Schweiz). På baggrund heraf kan følgende oplyses:

Østrig har som det eneste europæiske land 16-års valgret ved alle typer af valg. Den nuværende valgetsalder blev indført i 2007.

Herudover har Malta, Estland, Skotland, Tyskland og Schweiz 16-års valgret ved visse valgtyper. Malta og Estland har således 16-års valgret ved lokalvalg, mens Skotland udover ved lokalvalg også har 16-års valgret ved valg til det skotske parlament. I Tyskland er valgetsalderen i 10 ud af 16 delstater fastsat til 16 år ved valg til delstatsparlamenterne og/eller kommunalvalg, mens der i Schweiz er én ud af 26 regionale kantonen, som har fastsat valgetsalderen til 16 år ved valg til kantonen og kommunalvalg.

Erfaringerne fra Østrig viser, at valgdeltagelsen for de 16-17-årige ved valget til Nationalrat (Østrigs parlament) i 2008 var 77 pct., hvilket næsten svarer til den samlede valgdeltagelse, som var 78,8 pct. Ved valget i 2013 var valgdeltagelsen 63 pct. blandt de 16-17-årige, mens den samlede valgdeltagelse var 74,9 pct. En undersøgelse peger på, at faldet i valgdeltagelsen blandt de 16-17-årige kan skyldes et mindre politisk og mediemæssigt fokus på denne målgruppe i perioden op til valget i 2013.

Ved det seneste lokalvalg på Malta i 2015 var valgdeltagelsen for de 16-18-årige 62,3 pct., mens den generelle valgdeltagelse var 67,6 pct. I Estland har der endnu ikke været afholdt valg efter nedsættelse af valgetsalderen ved lokalvalg, som skete pr. 1. maj 2015. I Skotland var der i forbindelse med folkeafstemningen om skotsk uafhængighed i 2013 indført en midlertidig sænkning af valgetsalderen til 16 år. I en efterfølgende undersøgelse tilkendegav 75 pct. af de 16-17-årige, som havde registreret sig som vælgere, at de havde stemt. Den efterfølgende permanente sænkning af valgetsalderen til 16 år ved valg til det skotske parlament og lokalvalg, som er omtalt ovenfor, har virkning fra 5. april henholdsvis 5. maj 2016, og der foreligger derfor endnu ikke oplysninger om valgdeltagelsen. For så vidt angår Tyskland er det oplyst, at

valgdeltagelsen blandt de 16-17-årige synes at korrespondere med den generelle valgdeltagelse eller befinde sig på et lavere niveau. Ministeriet har dog ikke fået oplyst nogen konkrete tal for valgdeltagelsen blandt de 16-17 årige i Tyskland. Der er heller ikke modtaget oplysninger om valgdeltagelsen blandt de 16-17-årige i Schweiz.

I de øvrige europæiske lande er valgretsalderen fastsat til 18 år. I flere af disse lande (Belgien, Bulgarien, Finland, Frankrig, Irland, Portugal, Storbritannien, Sverige og Tjekkiet) har der været forskellige overvejelser om at nedsætte valgretsalderen til 16 år, men der har imidlertid ikke været den fornødne politiske opbakning til dette. I Luxembourg stemte man om spørgsmålet ved en folkeafstemning i 2015. Her stemte 80,9 pct. af vælgerne imod en nedsættelse af valgretsalderen.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann